

Verkostotyö, verkostojohdaminen ja sen välineet

KTT Timo Järvensivu,
verkostotyön ja verkostojohdamisen
asiantuntija, valmentaja ja kehittäjä

Vastuullisen liiketoiminnan ja
verkostojen kehittäjä 28.4.2022

Me ollaan kaikki kiireisiä, joten
eiköhän mennä suoraan asiaan...

Virittäydytäänpä ensin,
ettei pilata asian laadukasta
käsittelyä kiirehtimällä...

Muutama peruskysymys ja toimintatapa vaikuttavaan virittäytymiseen verkostotilanteissa

- Hengitä rauhassa 1 minuutti ja pohdi: Mikä tuo sinulle energiaa juuri nyt? Kerro vastauksesi 2-3 avainsanalla
- Mitä teet työkseesi? Mahdollisen tittelin lisäksi myös konkreettisia työn sisältöjä. Kerro noin 3-5 avainsanalla
  - Tutustumista homogeenisissa pareissa/kolmikoissa. Etsi lyhyen esittelyn kautta pari/kolmikko, jota et vielä tunne, mutta tekemisten kautta olette ehkä aika samanlaisia
- Mitä odotuksia ja tarpeita Sinulla on tälle tilaisuudelle...? Minimiodotukset? Maksimiodotukset?
  - Tutustumista sekä odotusten/tarpeiden jakamista heterogeenisissa pareissa/kolmikoissa. Sekoitetaan aiemmat parit/kolmikot uusiksi pareiksi/kolmikoiksi niin, että tulee uusia yhdistelmiä.
- Entä millä muilla tavoin voisimme virittäytyä/tutustua/ryhmyä/verkostoitua ennen varsinaista asian käsittelyä. Mikä voisi vielä tukea asian käsittelyä?

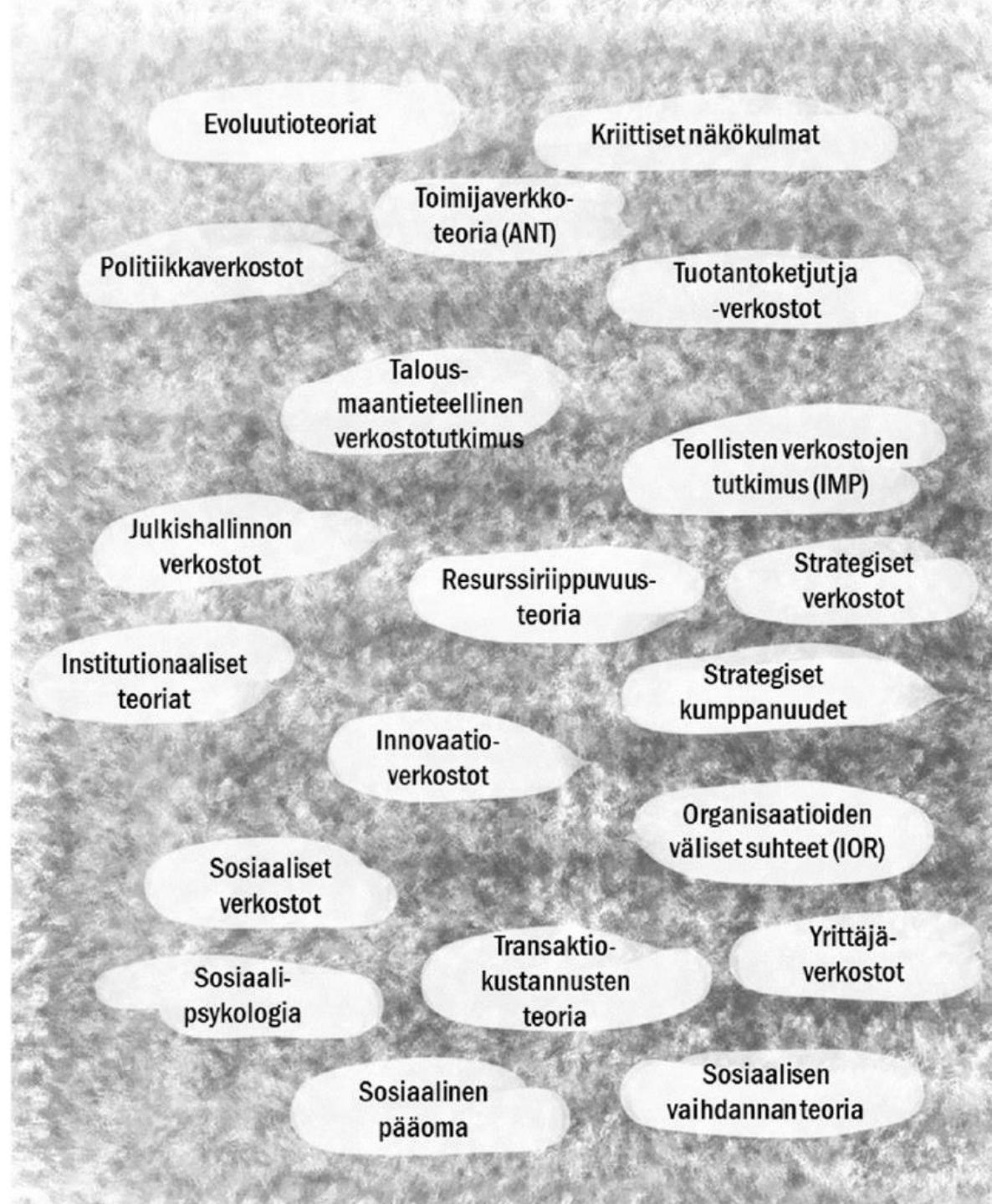
Mitä on verkostotyö ja
minkälaisia verkostoja on olemassa?

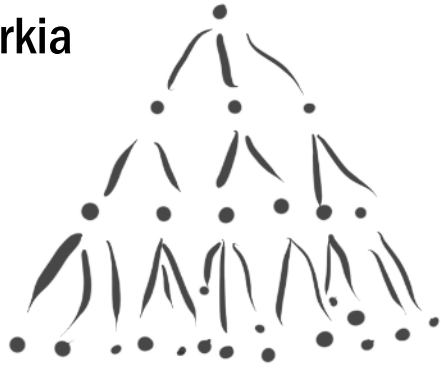
Mitä on verkostotyö?

Verkostotyö on omaehtoisten toimijoiden vastavuoroista, pitkään jatkuvaa ja luottamukseen perustuvaa yhteistyötä

Tutkimus

Hierarkia

Auktoriteetti

Esimiehet ja alaiset

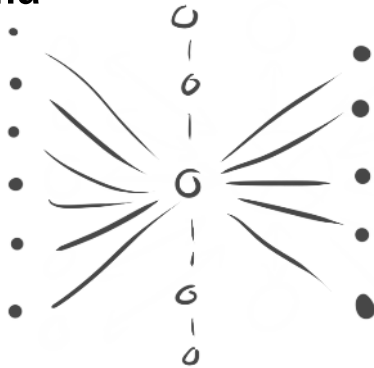
Syvä tiedonvaihto

Selkeä työnjako

Selvät sopimukset

Hyvä kun haluat
hoitaa tehokkaasti
suhteellisen
monimutkaisia
rutiineja

Markkina

Kilpailu

Ostajat, myyjät ja kilpailijat

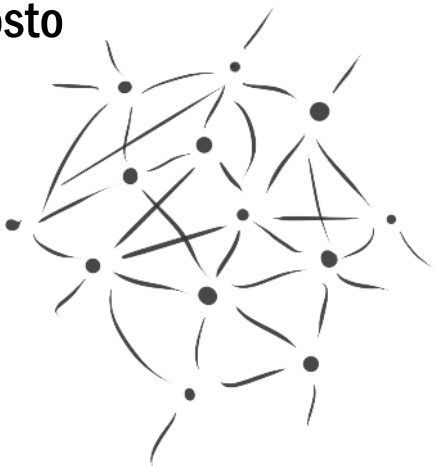
Kevyt tiedonvaihto

Selkeä työnjako

Selvät sopimukset

Hyvä kun haluat
hoitaa tehokkaasti
suhteellisen
yksinkertaisia
rutiineja

Verkosto

Luottamus

Kumppanit

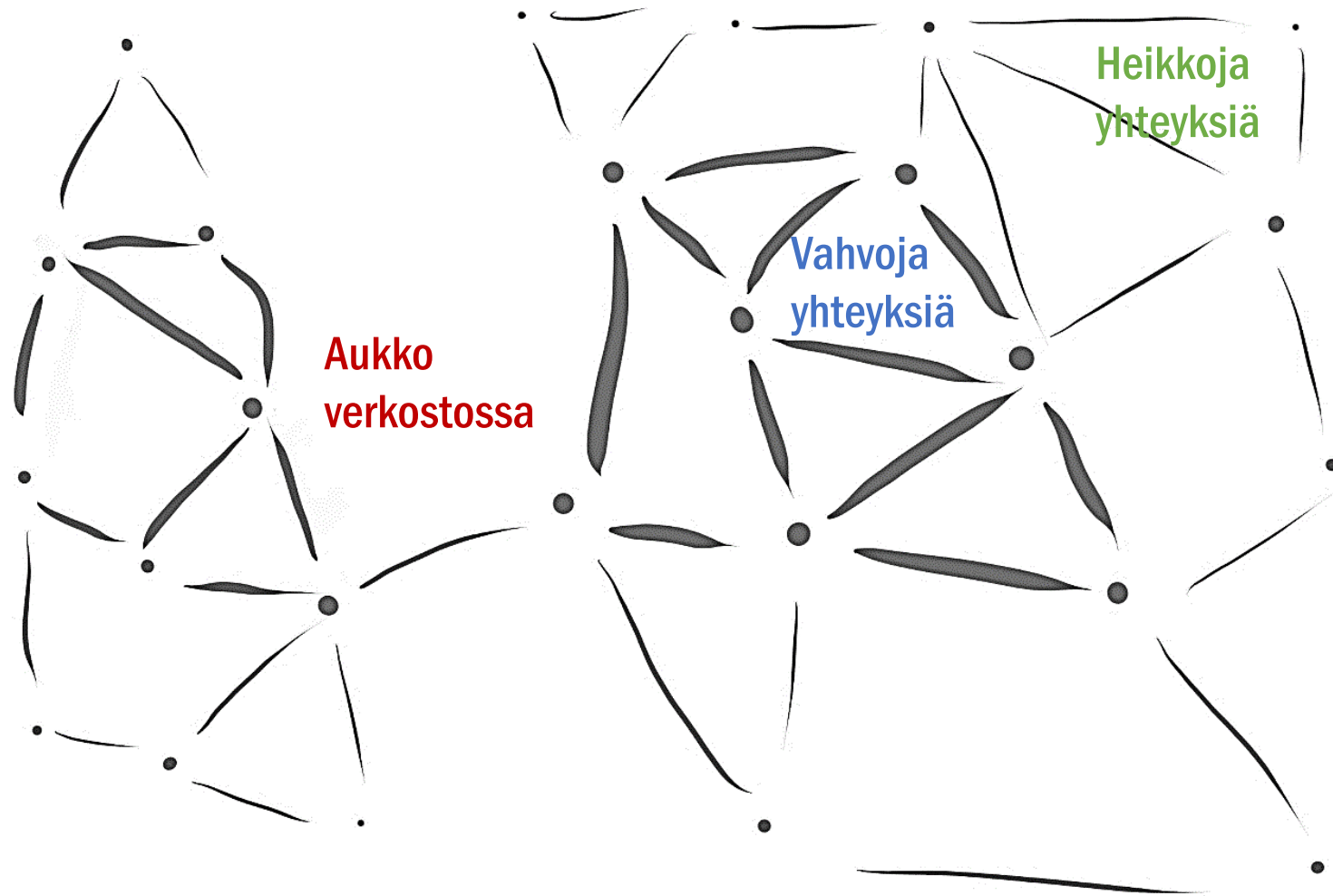
Syvä tiedonvaihto

Joustava työnjako

Joustavat sitoumukset

Hyvä kun haluat
lisätä joustavuutta,
luoda jotain uutta
tai muuttaa
olemassa olevaa

Uudistuva ja etenevä verkosto

"Heikot" laadukkaat kumppanuudet:

- Joustavat ja vaihtuvat roolit
- *Ad hoc* –yhteydenpito
- Vapaamuotoiset, vapaaehtoiset ja avoimet tapaamiset
- Viestintätavat ja tietojärjestelmät vaihtelevat tarpeen mukaisesti
- Otetaan yhteyttä aina tarpeen mukaan, *jos ja kun muistetaan*

Verkostomaiset
kehittämispöytäkierrokset
(esim. palvelumuotoilu)
yhdistävät vahvat ja
heikot toimintatavat

"Vahvat" laadukkaat kumppanuudet:

- Selkeästi sovitut roolit: koordinointi, fasilitointi, viestintä
- Yhteinen tilannehuone tai foorumit, joille kokoontutaan säännöllisesti
- Vakiintunut tapa mitata vaikuttavuutta ja tehokkuutta
- Vakiintuneet viestintätavat
- Yhteiset tietojärjestelmät
- Sopimuksellisuus
- Yhteyttä otetaan sovitusti, *muistaminen on varmistettu*

Verkostotyötä monella tasolla ja monet siilot ylittäen

Maailman ymmärtämiseksi

Yhteinen ymmärrystyö, jolla pyritään rakentamaan merkityksellistä kuvaa ympäröivästä yhteiskunnasta

Vaikuttamistyössä

Yhteistyö poliittisissa prosesseissa

Strategian kehittämisessä

Yhteiset prosessit tilannekuvan ja strategian muodostamiseksi

Palvelupolun kehittämisessä

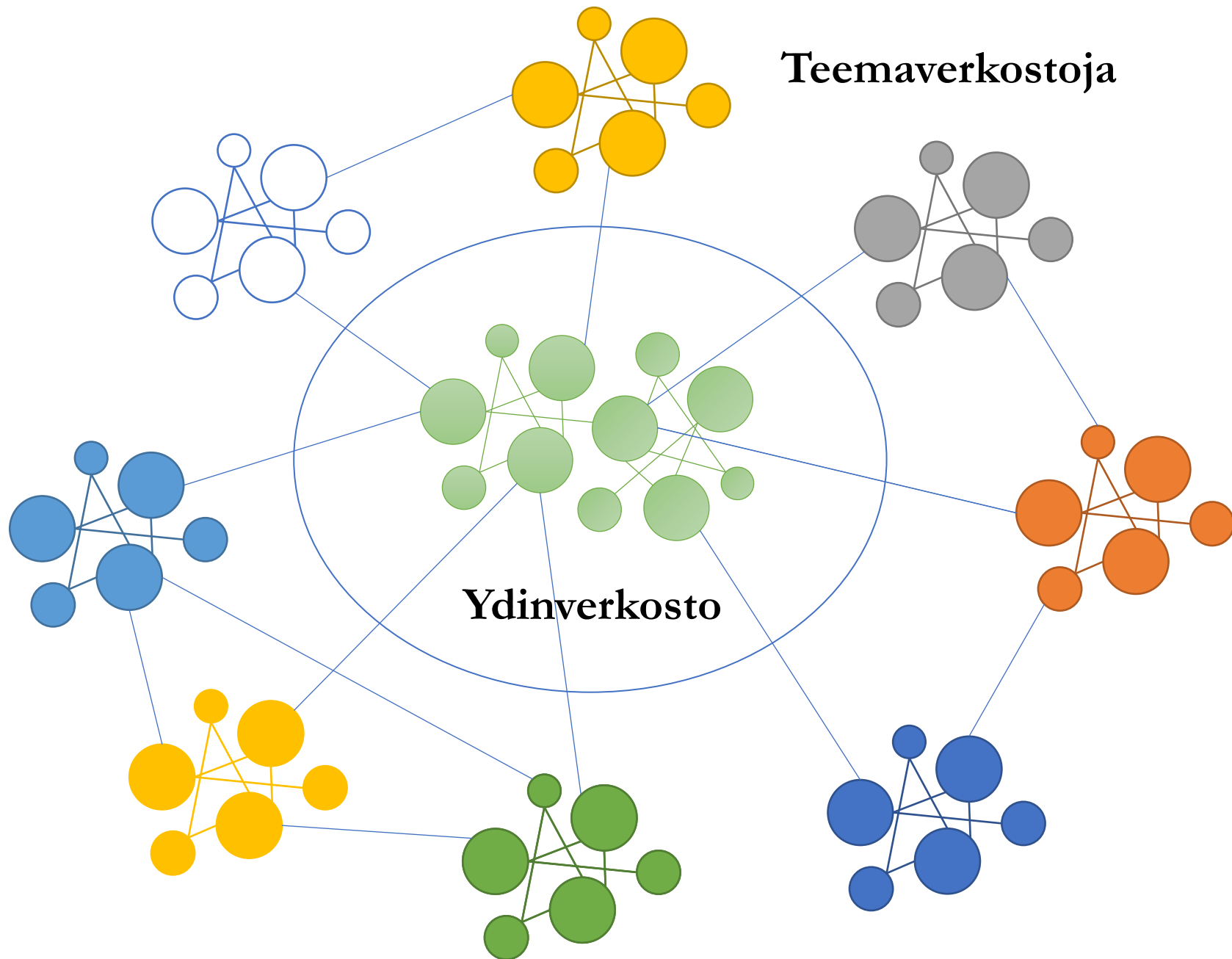
Kehittämispalaverit yhteisten palveluprosessien sujuvoittamiseksi

Asiakasrajapinnassa

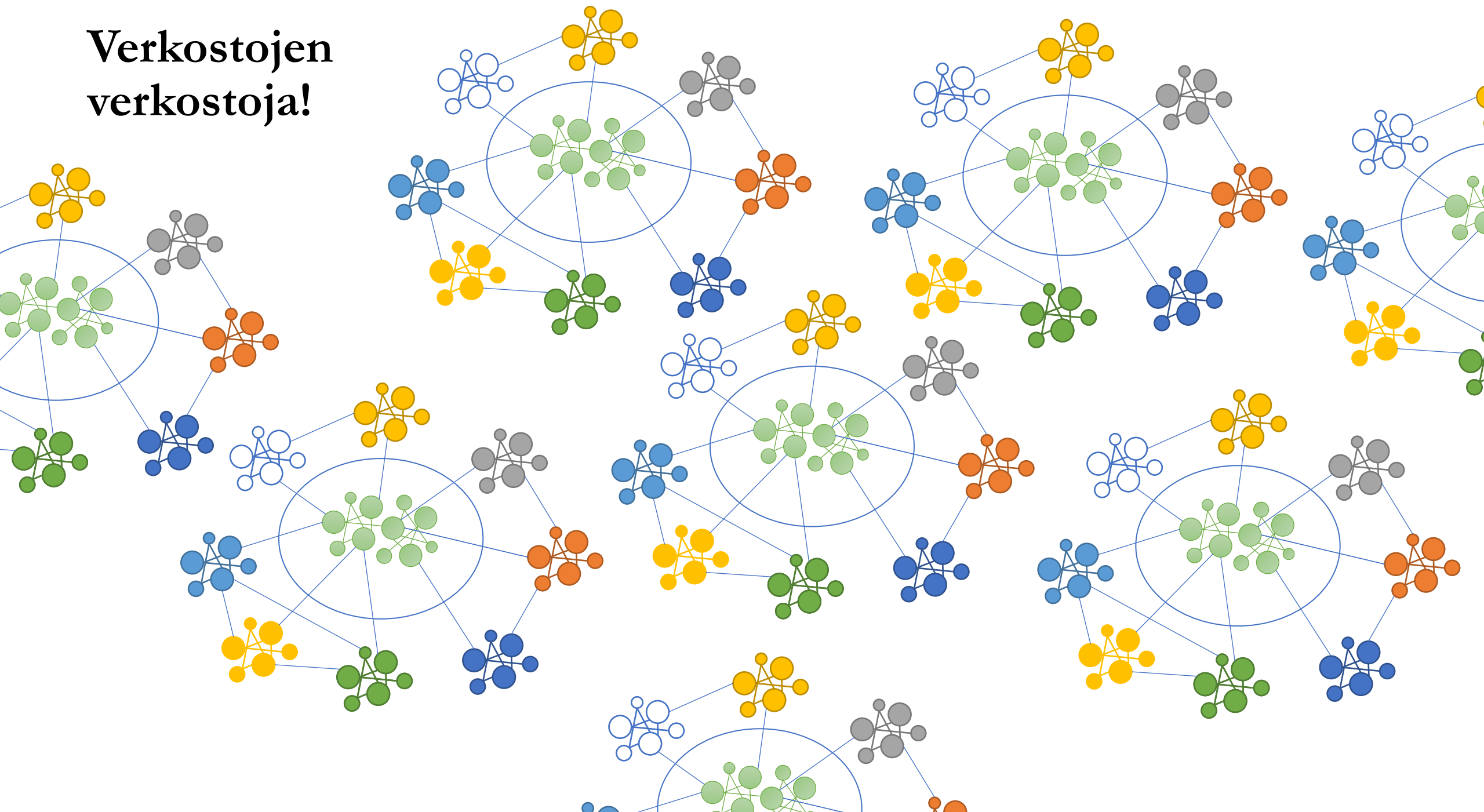
Verkostopalaverit yhteisen asiakkaan palvelemiseksi

Toisiinsa kytkettyneitä verkostoja

Esimerkiksi
ydinverkosto ja
teemaverkostot

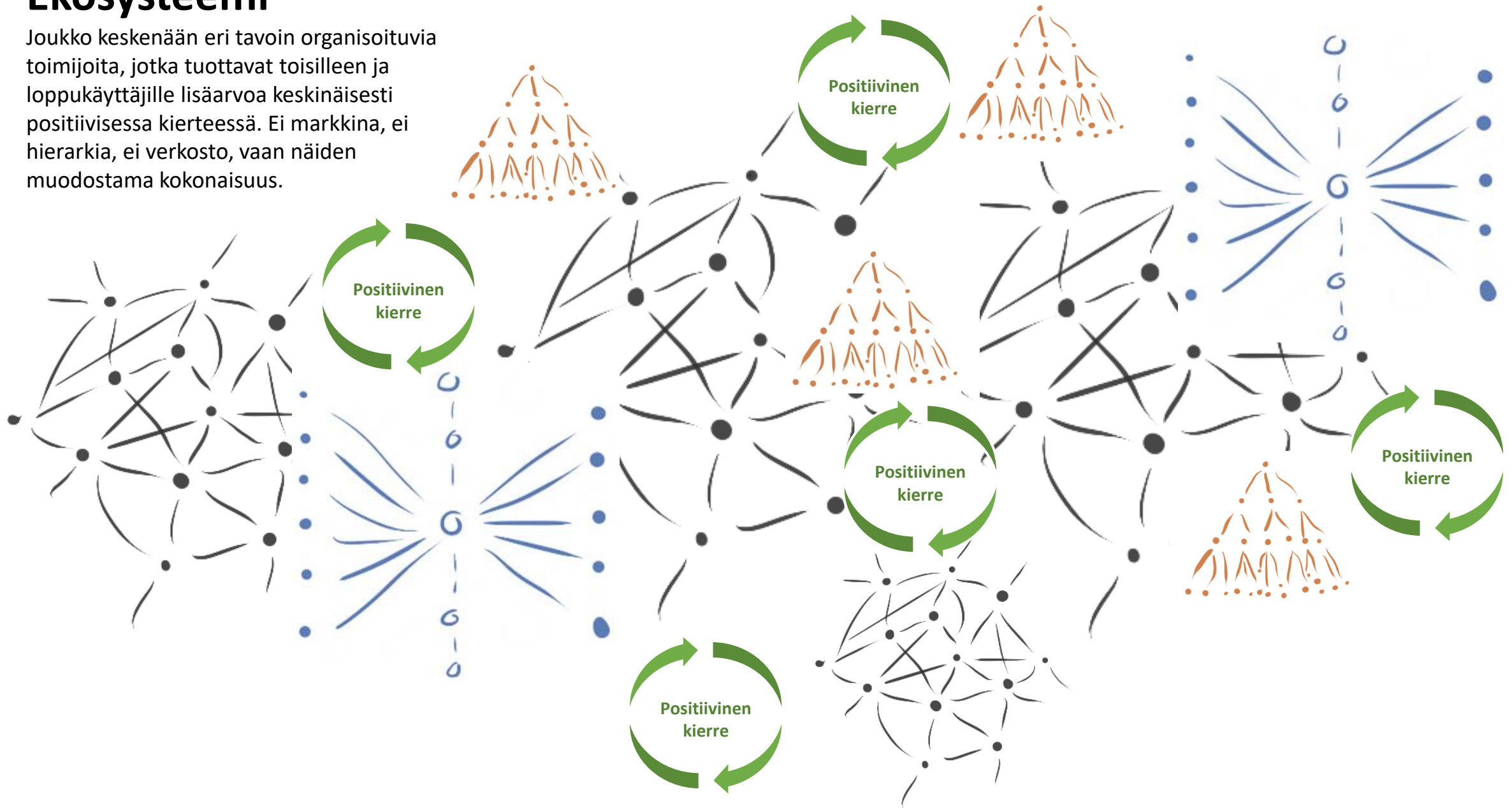

Verkostojen verkostoja!

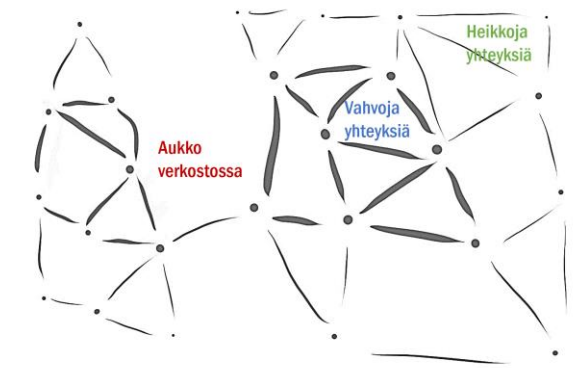
Ekosysteemi

Joukko keskenään eri tavoin organisoituvia toimijoita, jotka tuottavat toisilleen ja loppukäyttäjille lisäarvoa keskinäisesti positiivisessa kiertessä. Ei markkina, ei hierarkia, ei verkosto, vaan näiden muodostama kokonaisuus.

Tehtävä: verkoston kuvaaminen

- Valitse yksi verkosto (tai verkostojen verkosto), jonka haluat ottaa tänään kehittämisen kohteeksi.
- Piirrä tästä verkostosta (tai verkostojen verkostosta) yksi kuva. Piirrä nykytila mahdollisimman realistisesti, ei toivetilaa.
- Käytä piirtämiseen aikaa korkeintaan 10 minuuttia. Kuvaustyyli on täysin vapaa. Verkoston voisi varmasti kuvata monellakin eri tavalla; valitse se kuvaustapa, joka tässä hetkessä tuntuu luontevimmalle. Tärkeintä ei ole täydellisyys vaan intuitiivinen, nopea kuvaaminen.
- Valmistaudu kertomaan piirtämästäsi verkostokuvasta lyhyesti pienryhmässä ja/tai yhteisessä keskustelussa.

Verkostotyötä monella tasolla ja monet silot ylittäen

Julkinen
Sisäinen verkosto
Yksityinen

3. sektori

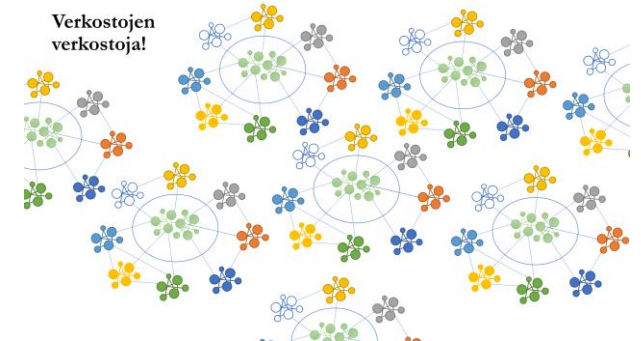
Maailman ymmärtämiseksi
Yhteinen ymmärrys, jolla pyritään rakentamaan merkityksellistä kuvaa ympäröivästä yhteiskunnasta

Vaikuttamistyössä
Yhteistyö poliittisissa prosesseissa

Strategian kehittämisessä
Yhteiset prosessit tilannekuvan ja strategian muodostamiseksi

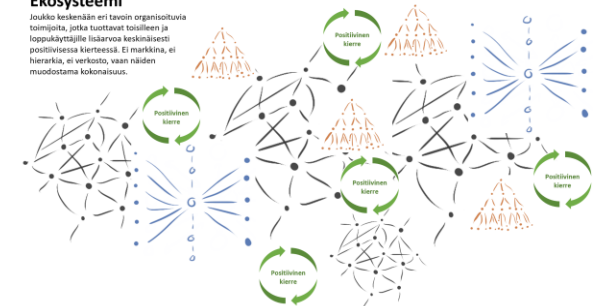
Palvelupolun kehittämisessä
Kehittämispalaverit yhteisten palveluprosessien sujuvoittamiseksi

Asiakasrajapinnassa
Verkostopalaverit yhteisen asiakkaan palvelemiseksi

Ekosysteemi

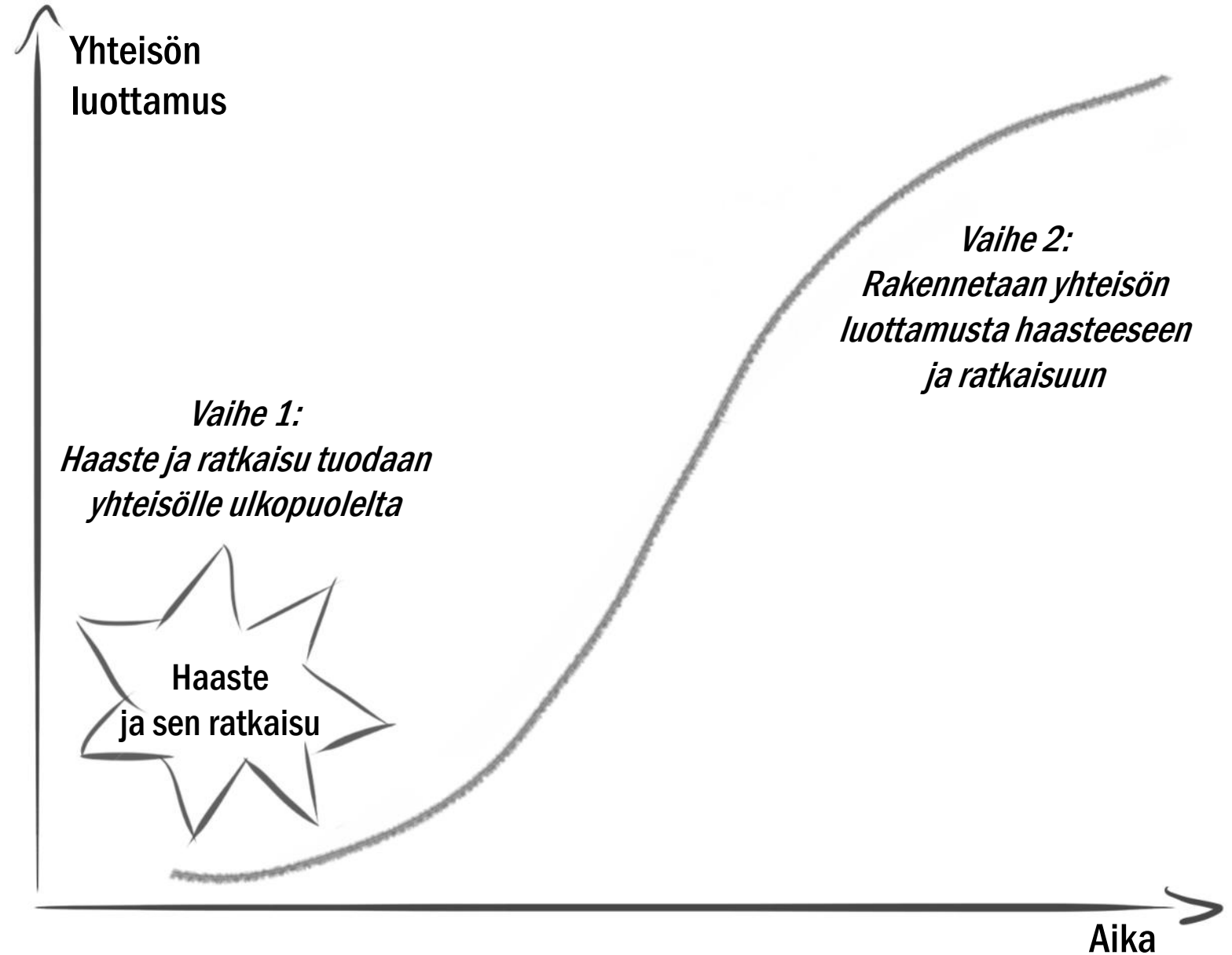
Joukko keskenään eri tavoin organisoituvia toimijoita, jotka tuottavat toisilleen ja loppukäyttäjille lisäarvoa keskinäisesti positiivisessa kiertessä. Ei markkina, ei hierarkia, ei verkosto, vaan niiden muodostama kokonaisuus.

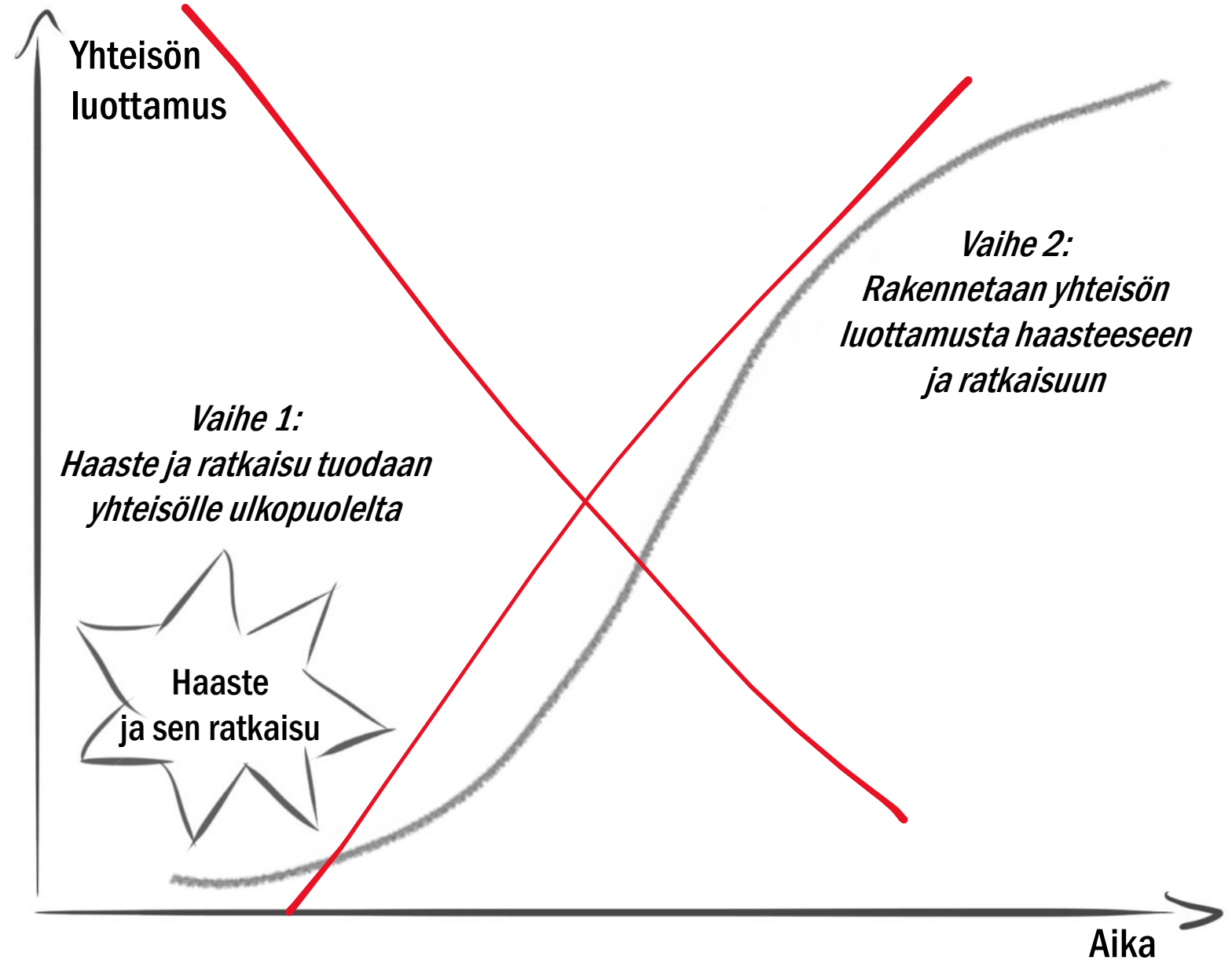
Toimivan verkoston ja verkostojohdamisen ydintekijät

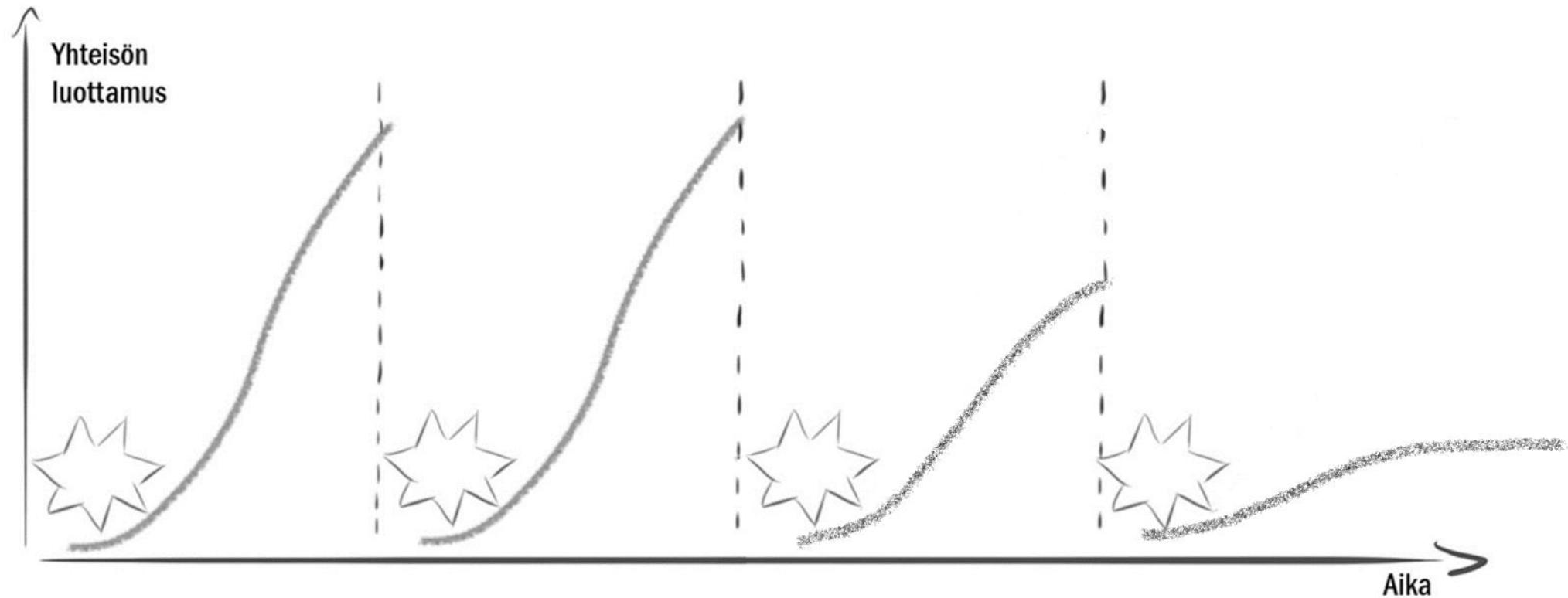
Kehittäminen toisten puolesta

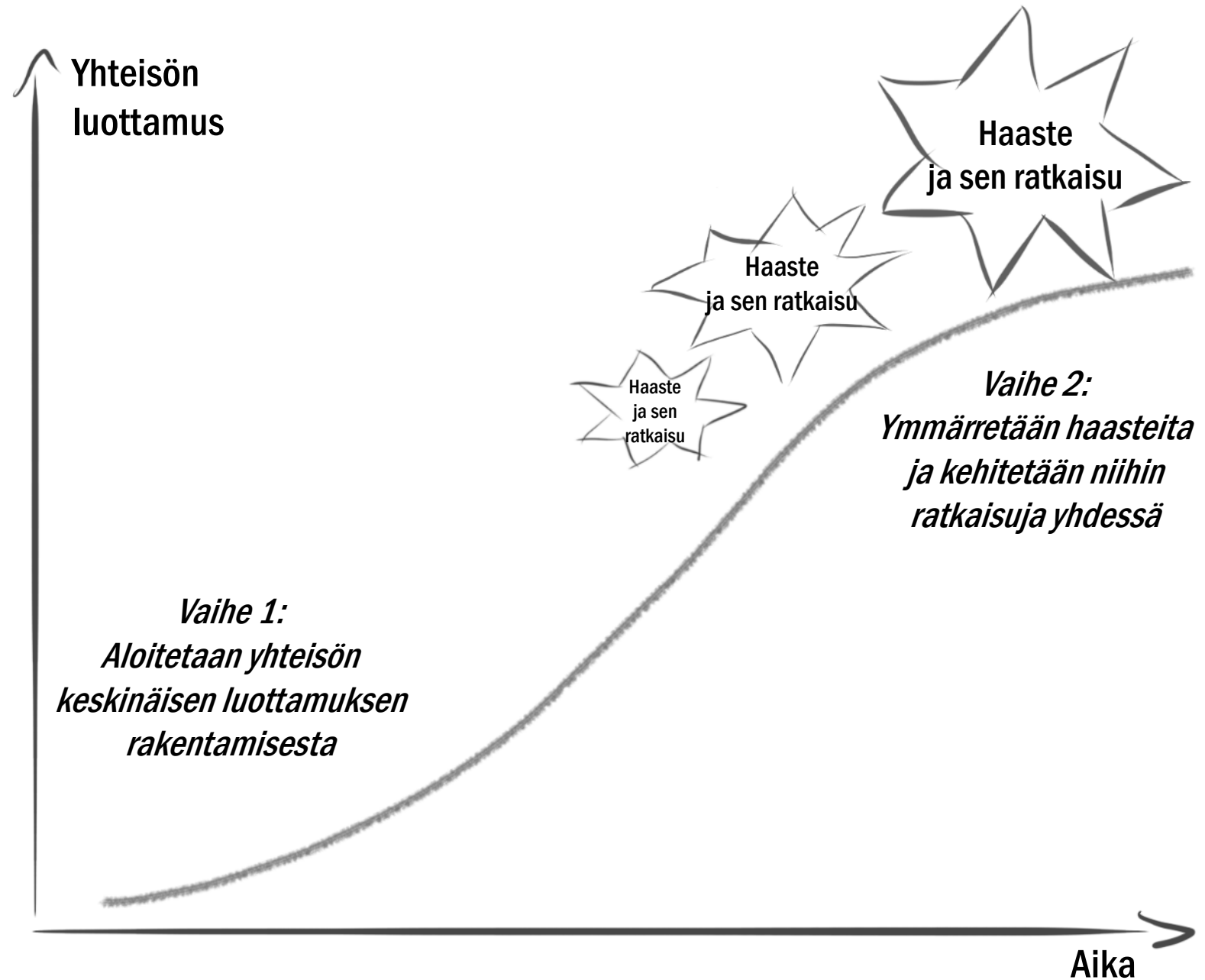
Kehittäminen toisten puolesta

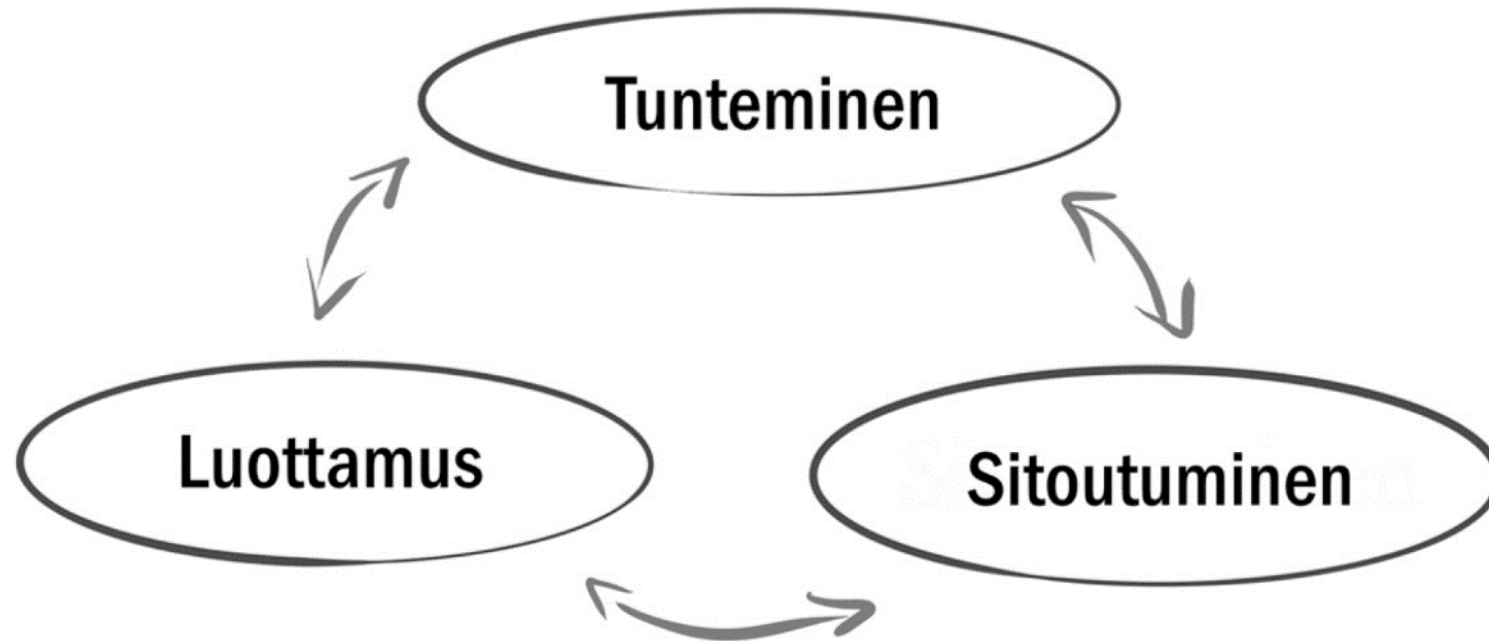
Toisten puolesta kehittämisen noidankehä

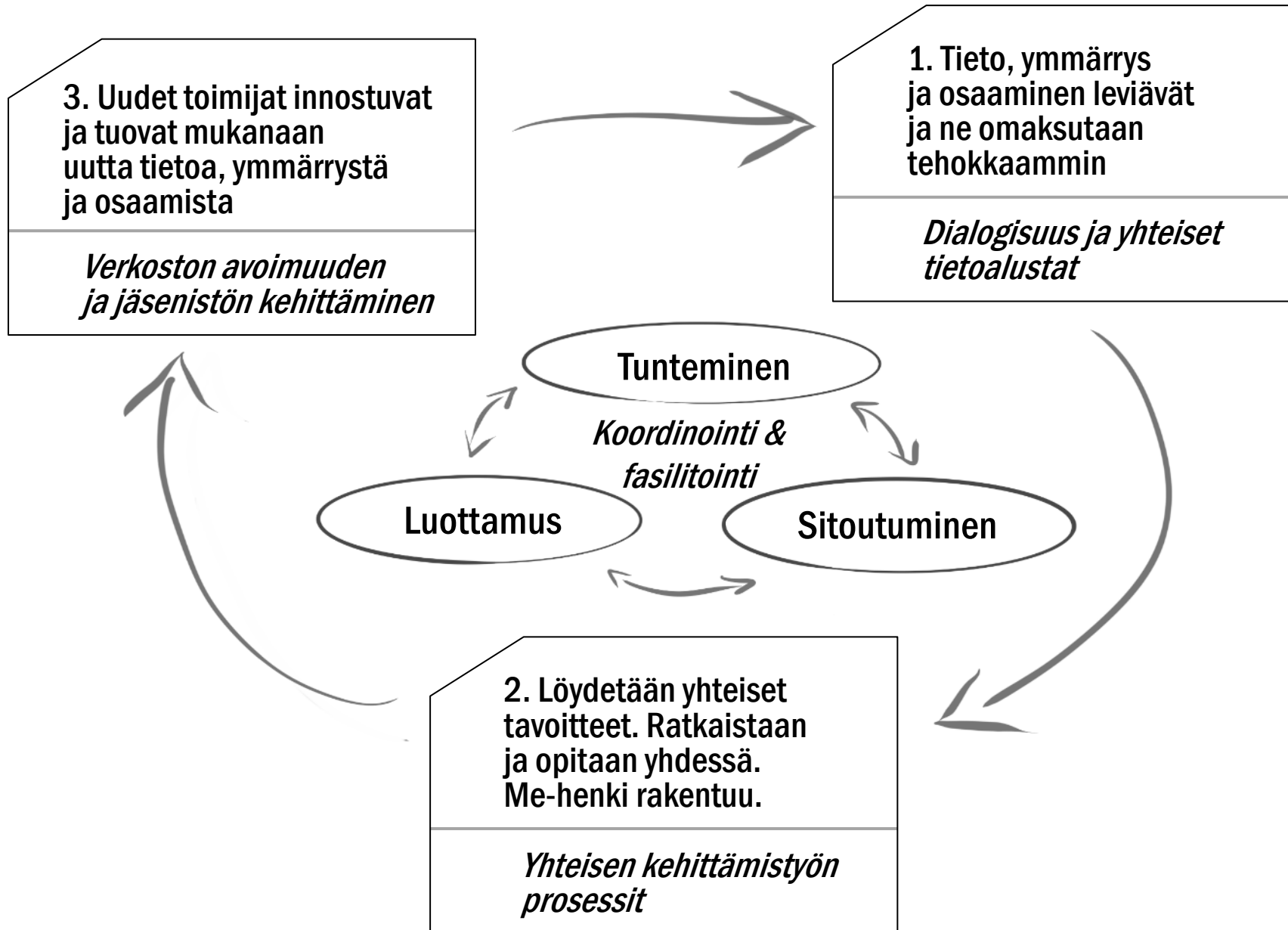
Yhdessä kehittäen

Verkostotyön ydin

Tunteminen	Luottamus	Sitoutuminen
Nimi, kasvot ja taustaorganisaatio sekä ihminen tittelien takana	Hyväntahtoisuus	Halu tehdä lupauksia: omaehtoisuus, merkityksellisyys, kytkeytyneisyys
Osaaminen ja kyvyt	Osaaminen ja kyvyt	Osaaminen ja kyvyt
Tarpeet ja odotukset	Haavoittuvuus	Rakenteelliset tekijät: estäjät ja mahdollistajat
Yhteinen historia	Johdonmukaisuus	Lupausten pitäminen

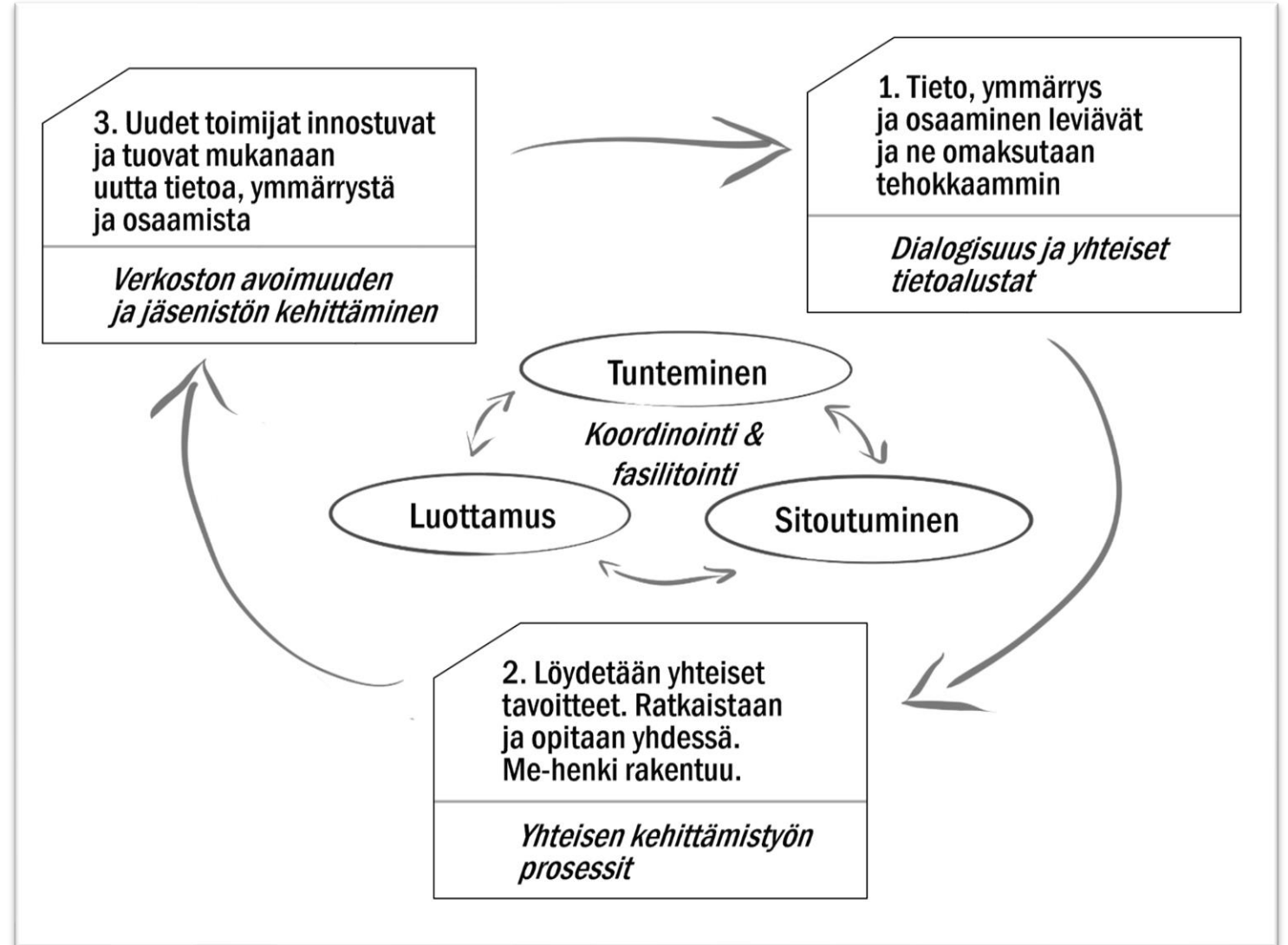

Yhdessä oppien

Tehtävä: arvioidaan verkostojen toimivuutta

Tarkastellaan aiemmin hahmoteltuja verkostoja

- Mitkä ovat verkostosi vahvuudet?
→ Mikä jo toimii ja miksi?
- Mitkä ovat verkostosi kehittämiskohteet?
→ Mikä ei toimi ja miksi?
→ Mitä ratkaisuja tarvitaan?

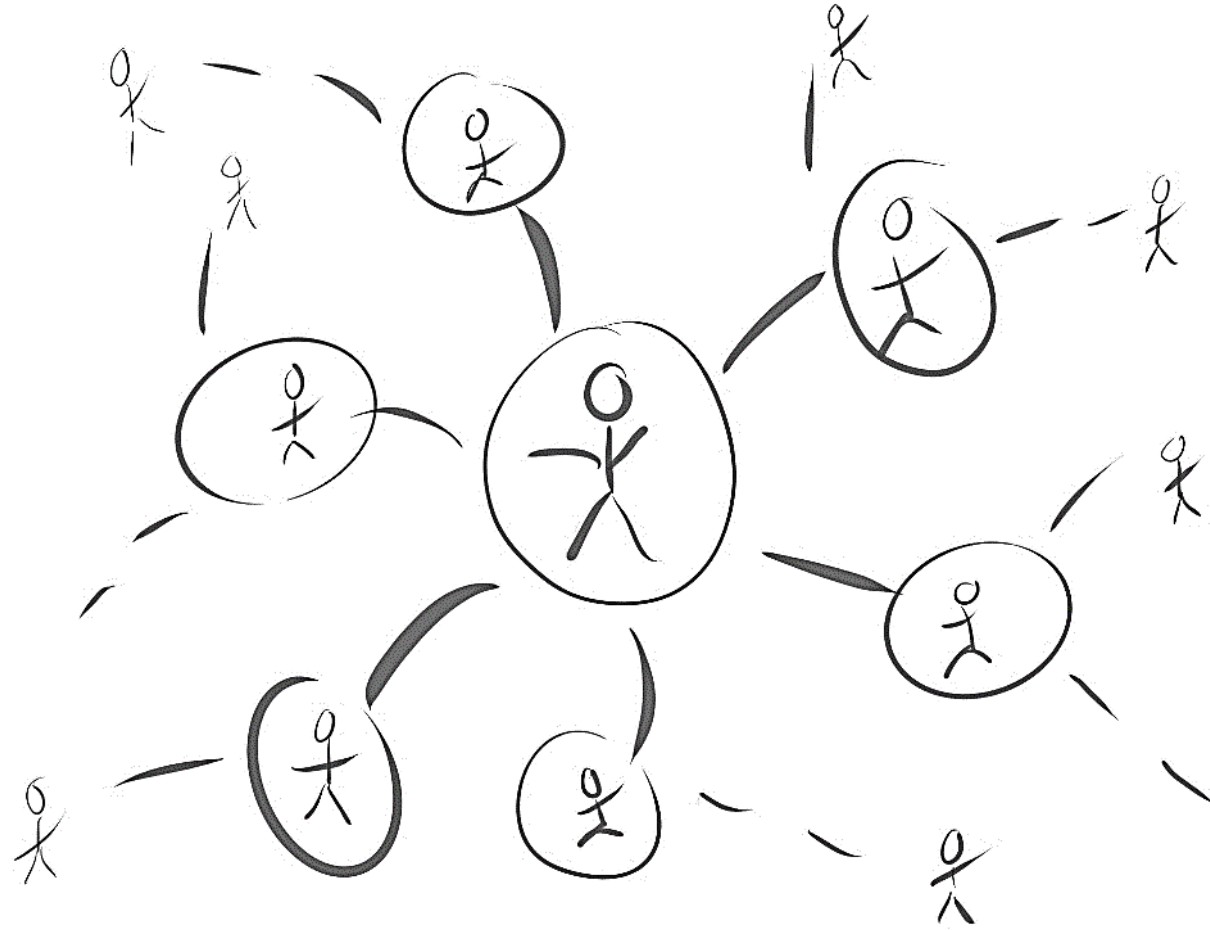

Verkostojohdamisen
strategiset vaiheet ja
toimintatavat

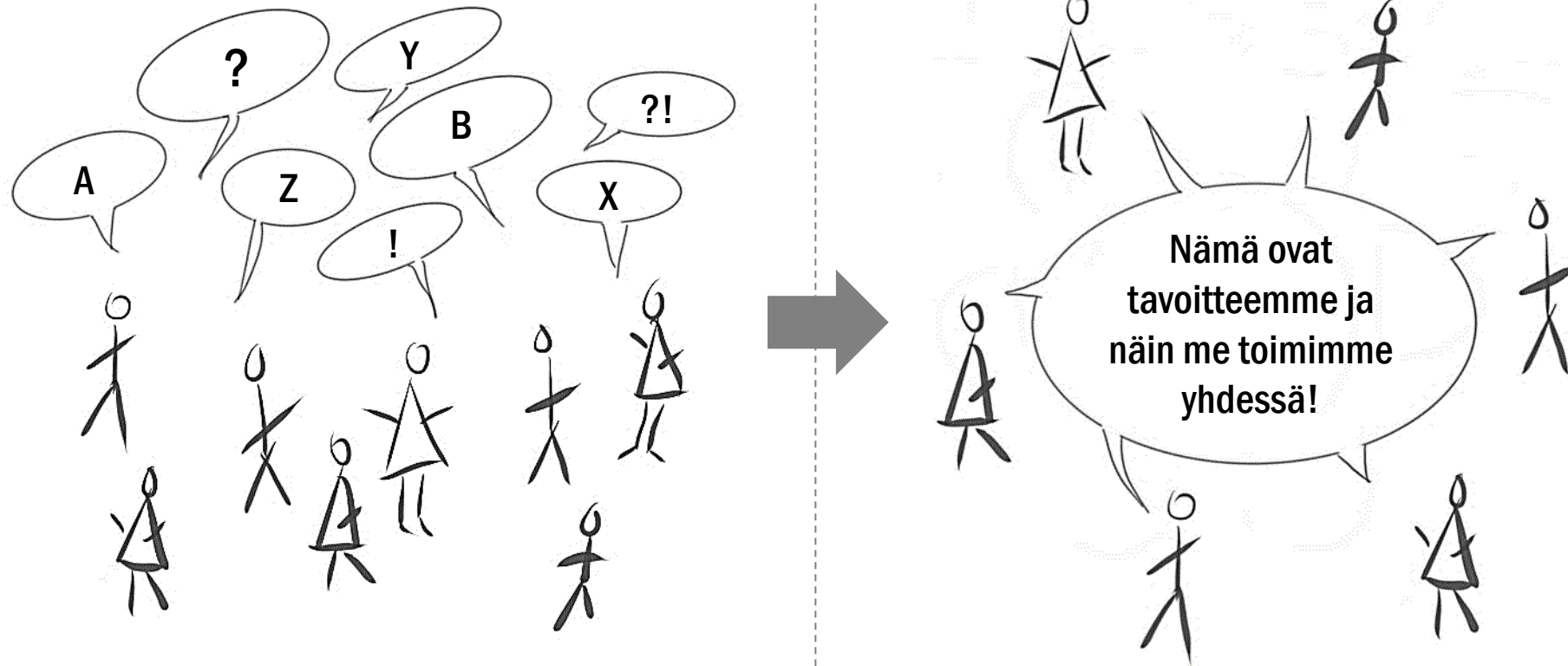

- 1 -

Verkoston näkyväksi tekeminen ja kokoaminen

Tavoitteiden ja toimintatapojen sopiminen

Tyypillisiä tavoitteita verkostotyölle

Asiakkaan laadukas palveleminen

”Yksi luukku” – ”ei pompotella asiakasta”

Työnteon sujuvuus ja tehokkuus

”Sujuvat prosessit” – ”ei hukata resursseja”

Ilmiö, joka on verkostolle uhka tai mahdollisuus

”Maailma muuttuu – vastataan tähän muutokseen yhdessä”

Päämäärien saavuttaminen

”Visiomme/strategiamme on, että tulevaisuudessa...”

Koordinoointia ja fasilitoointia

Koordinointi: oikeat toimijat ja resurssit kohtaavat oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa

- Vuosikello
- Yhteystietolistat
- Ajantasaisuus
- Ennakointi
- ...

Fasilitointi: laadukkaat kohtaamiset

- Varataan riittävästi mutta ei liikaa aikaa kohtaamiseen
- Dialogisuus: pysähtymistä tärkeän äärelle ja yhteistä ajattelua avoimesti ja luottamuksella
- Tehokkuus: yhteistä päätöksentekoa ja tunne konkretian edistämisestä
- Palvelumuotoilua, lean-työskentelyä, ”art of hosting”...

Yhdessä oppimista eri tavoin

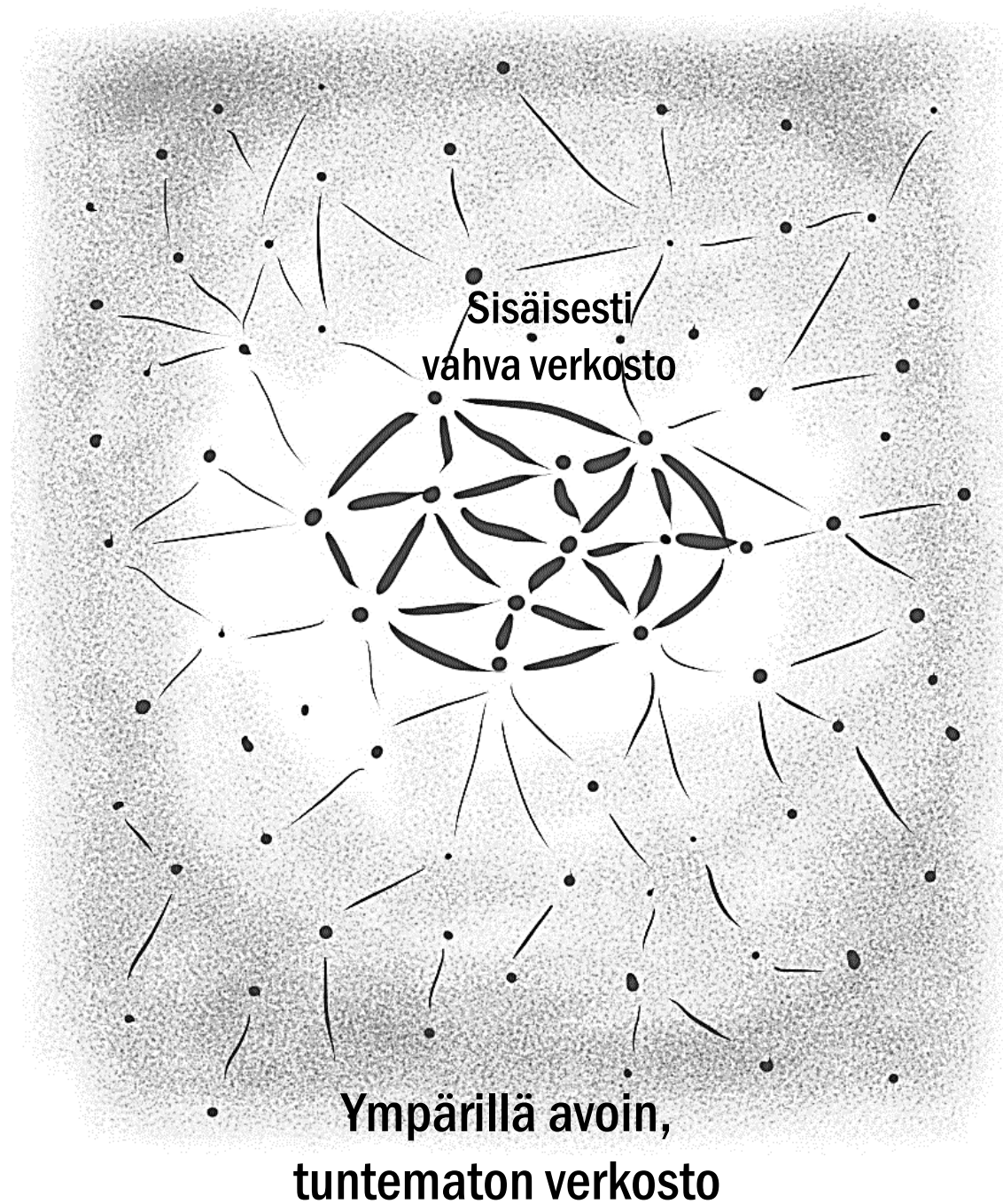
Opettaminen	Fasilitointi	Emännöinti
Tiedon ja osaamisen välittäminen opettajalta opetettavalle	Tiedon ja osaamisen luominen yhdessä ohjatusti	Tiedon ja osaamisen luominen yhdessä itseohjautuen
Opetuksen koordinoija määrittelee oppimisprosessissa opittavat asiat	Fasilitoija valmistelee oppimista edistävät kysymykset ja työtavat	Emäntä kutsuu oppijat oppimaan yhdessä yhteiseen oppimistilaan
Opetuksen koordinoija huolehtii siitä, että opetuksen sisältö on laadukasta	Fasilitoija huolehtii siitä, että kaikki pysyvät mukana oppimisprosessissa	Emäntä huolehtii siitä, että oppijoiden tarpeet tulevat huomioiduksi
Esimerkiksi asiantuntijaluento, jossa asiantuntija pitää alustuksen ja keskusteluttaa oppijoita	Esimerkiksi learning café, jossa fasilitoija ohjaa asiantuntijoita työskentelemään yhdessä oppimispöydissä kiertäen	Esimerkiksi open space, jonne emäntä kutsuu asiantuntijoita työskentelemään yhdessä itseorganisoituvasti

Yhdessä eteneminen

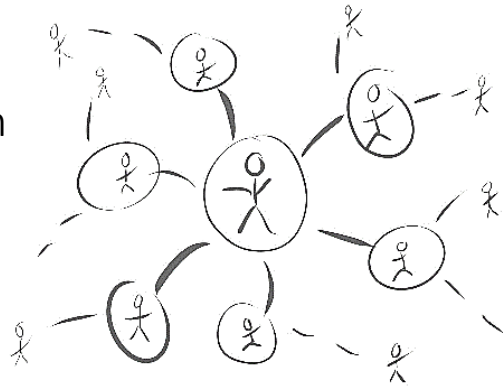
- 4 -

Vaikutusten arviointi ja levittäminen

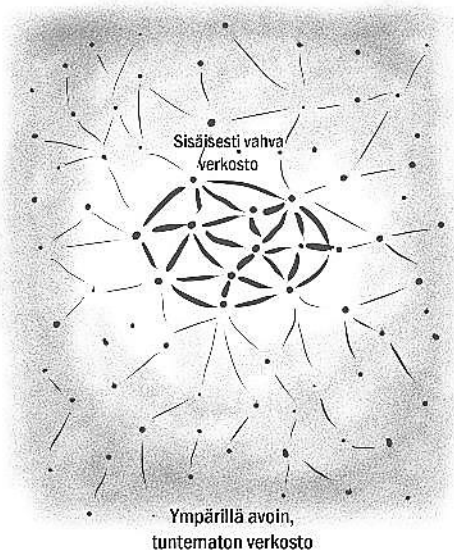
Verkostoyhteistyön strateginen jatkumo

Verkoston hahmottaminen yhteisen tilannekuvan pohjalta

1

Yhteistyön tulosten ja vaikutusten arviointi ja yhteinen reflektio

4

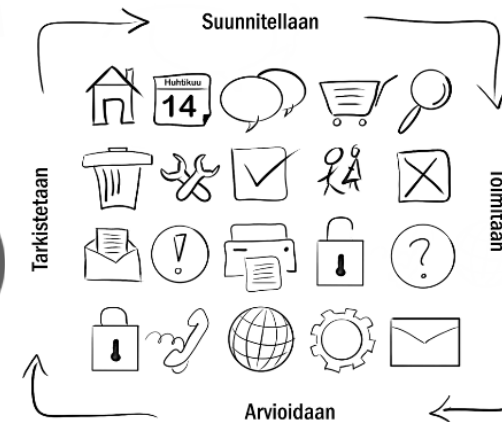
Miksi?
Kuka? Miten?
Mitä?
Millä resursseilla?

2

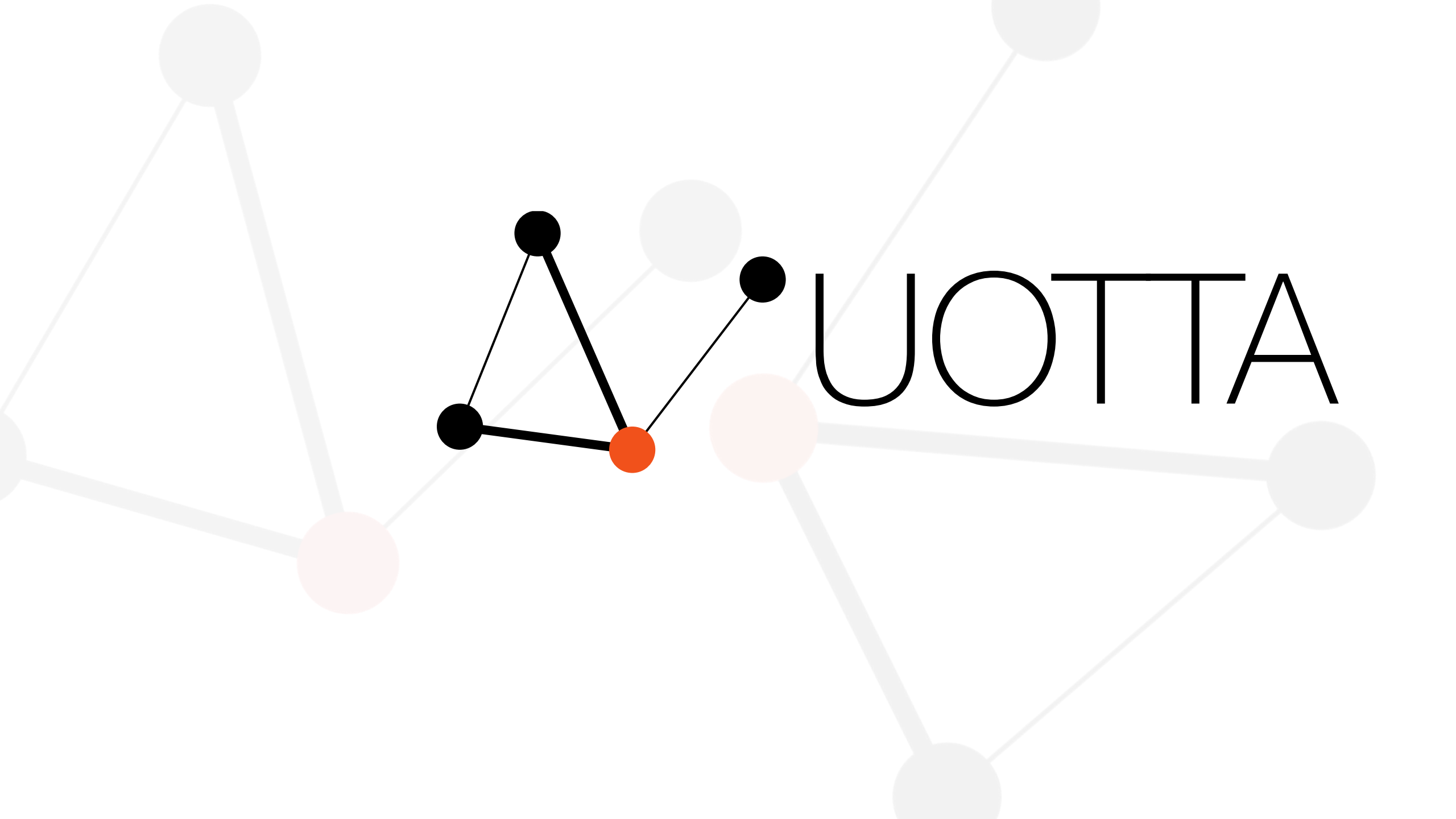

Yhteistyön toimintatapojen ja tavoitteiden valinta ja päivittäminen

3

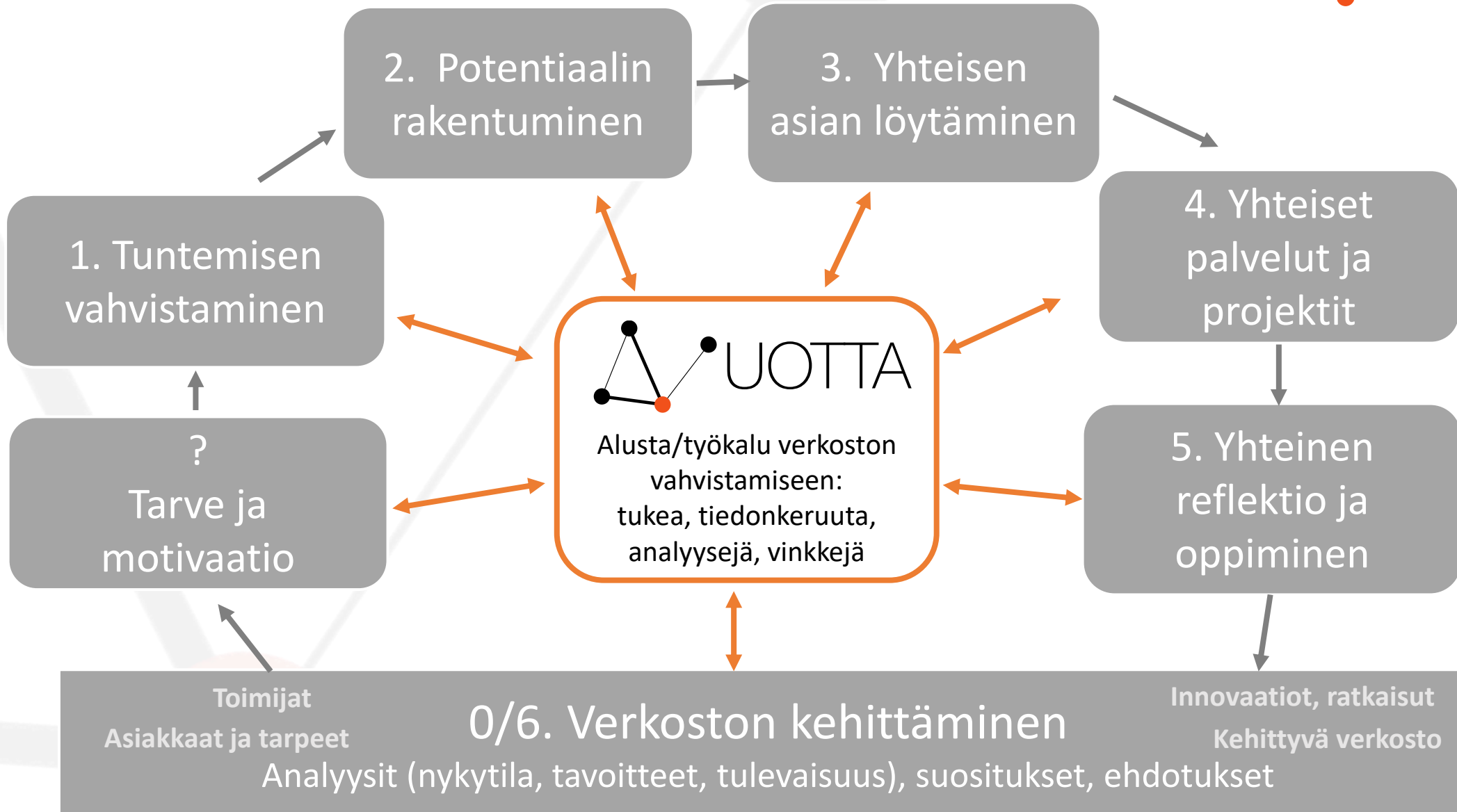

Konkreettisen etenemisen ja toiminnan koordinointi ja fasilitointi

UOTTA

Työkalu verkoston rakentamiseen ja vahvistamiseen

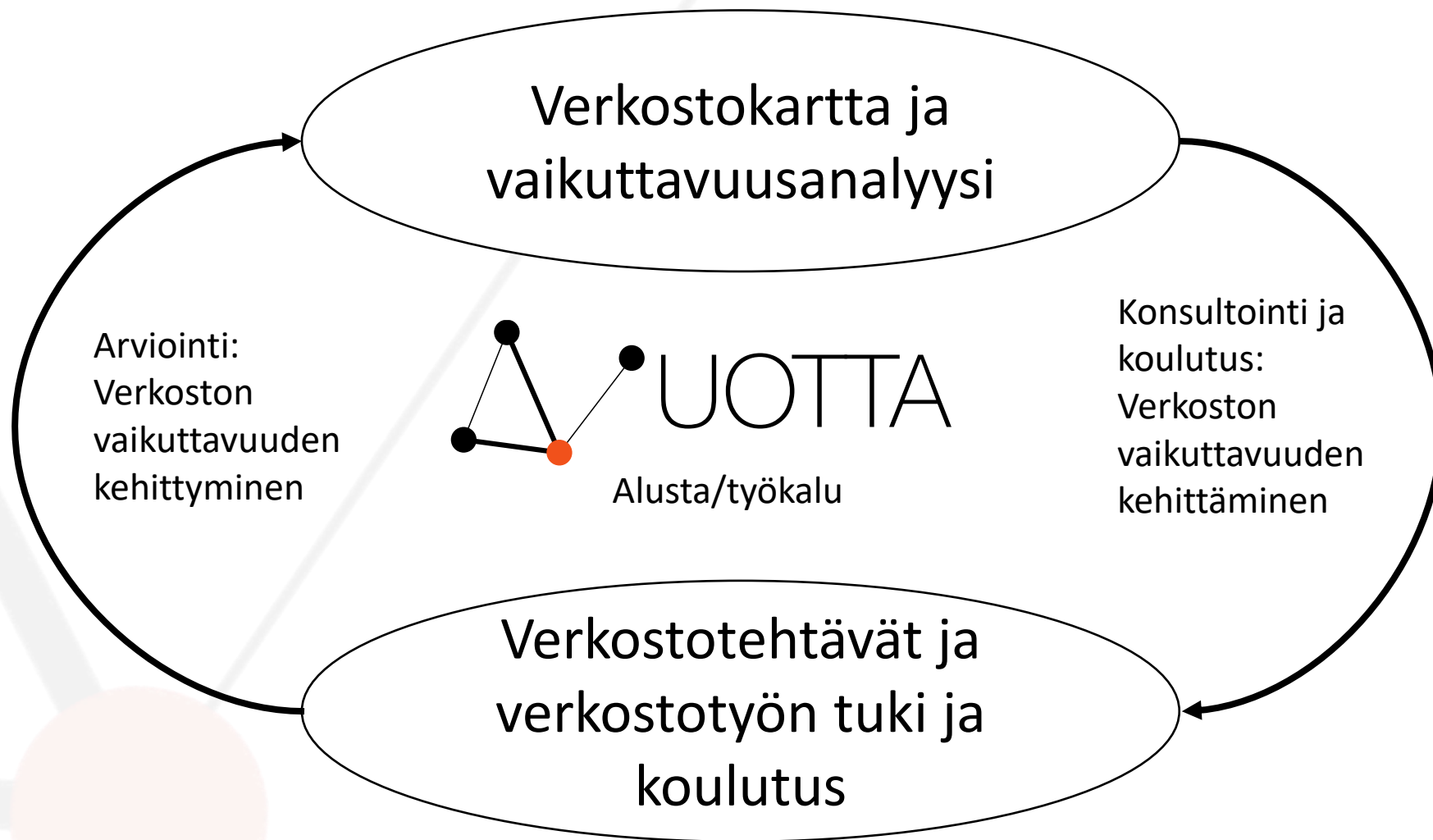
- *Kerää ja analysoi tietoa ihmisten välisistä konkreettisista verkostotapahtumista*
- *Antaa analyysyjä ja vinkkejä verkostojen vahvistamiseen*

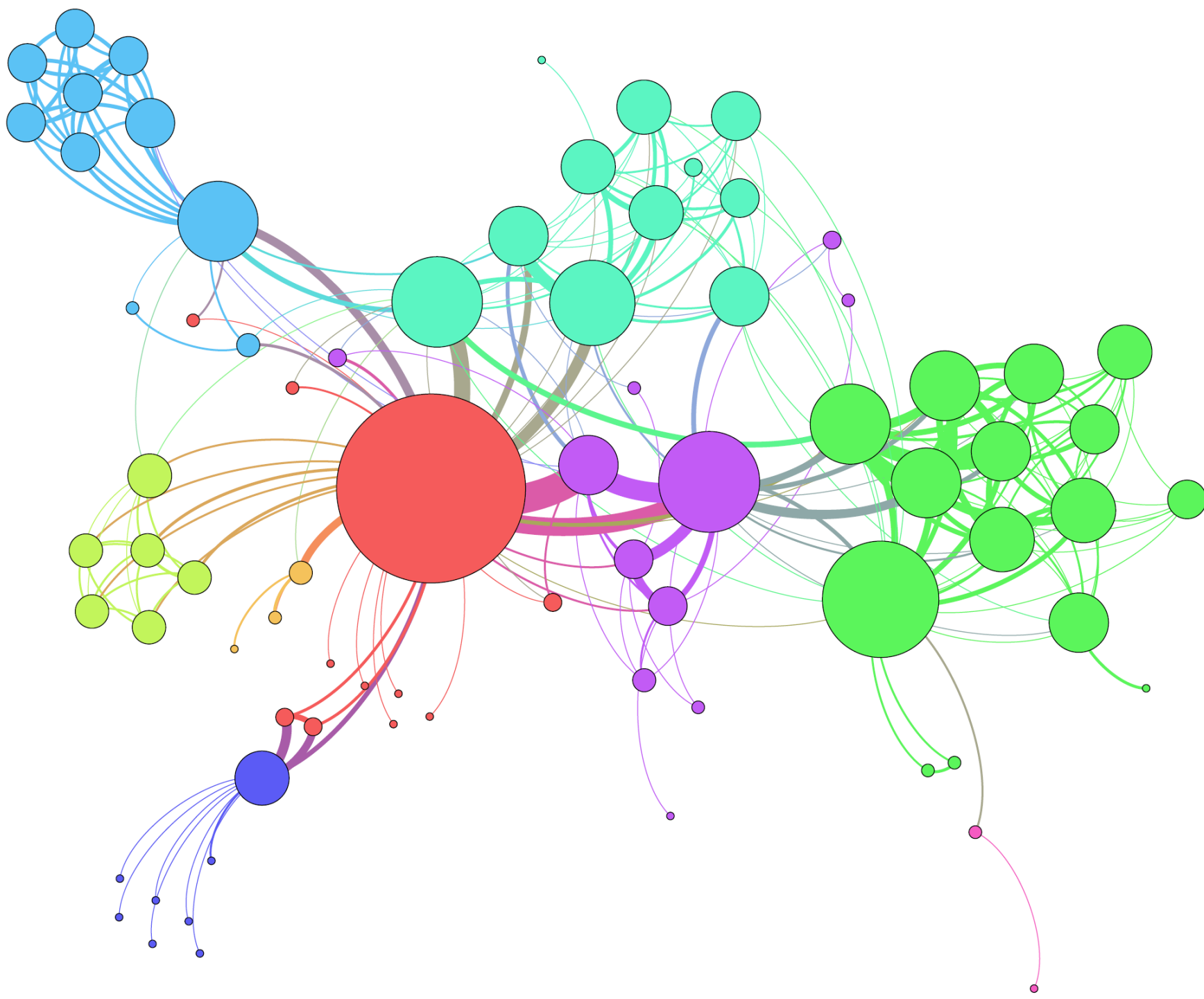
Alusta on verkoston tukena verkostoarjen monissa kohtaamisissa:

- Tutustutaan
- Keskustellaan vapaamuotoisesti
- Jaetaan ja vaihdetaan tietoa
- Haetaan potentiaalia yhteistyölle
- Hahmotellaan yhteisiä tavoitteita
- Toteutetaan yhteisiä projekteja
- Arvioidaan yhteistä oppimista

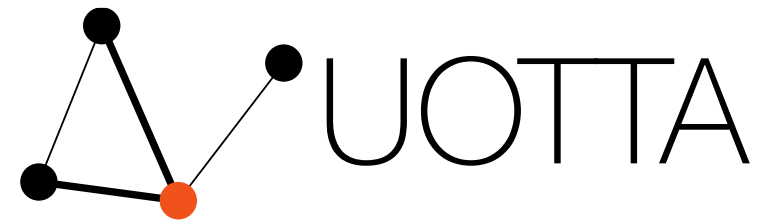
Ydintoiminnallisuus

Kuvitteellinen esimerkki verkostokuvasta

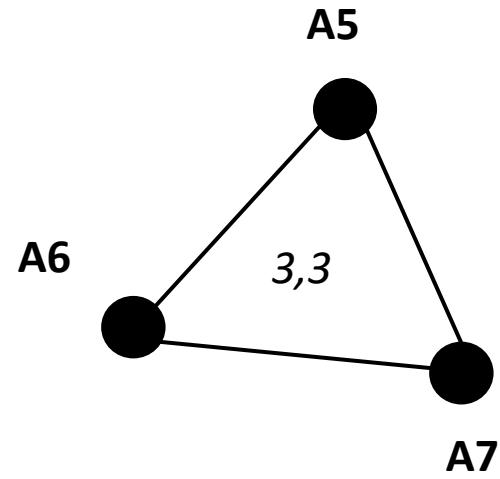
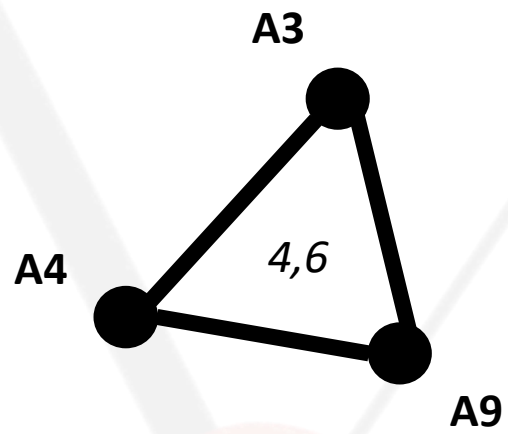
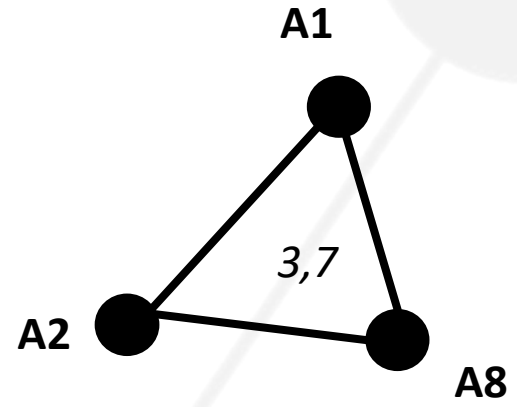

- Yrityksiä
- Yhdistyksiä
- Yrityshautomaita
- Verkostohubi
- Kv-verkostohubi
- Tutkijoita
- Poliittisia päättäjiä

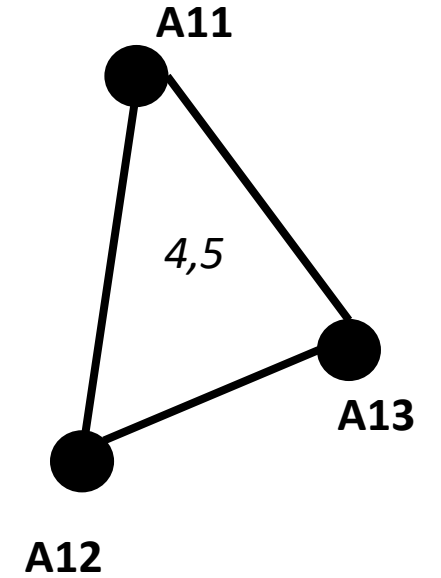
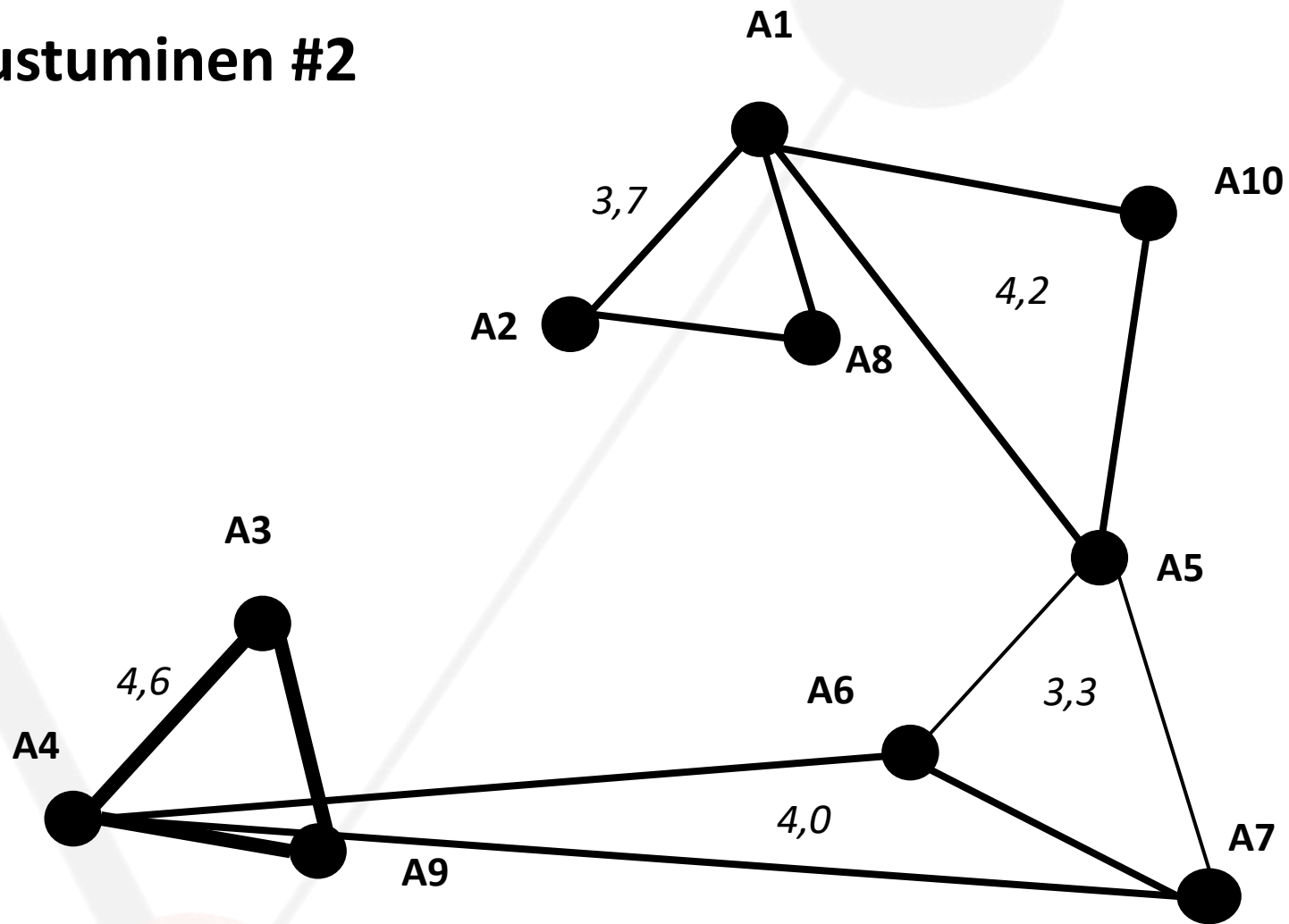

Esimerkki: Kuinka kolme kevyttä verkostotehtävää pienellä aloittavalla verkostolla rakensivat verkostoa?

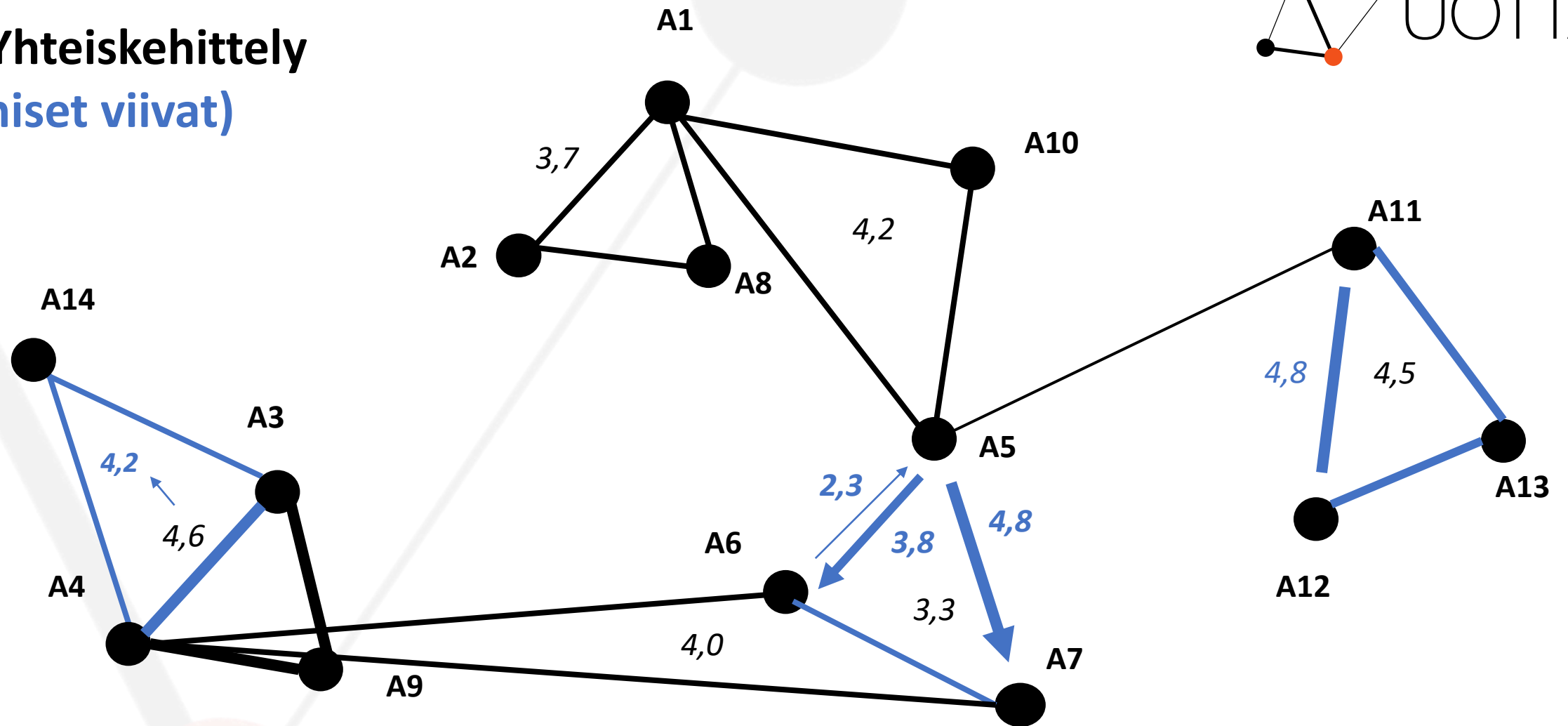
1. Tutustuminen #1

2. Tutustuminen #2

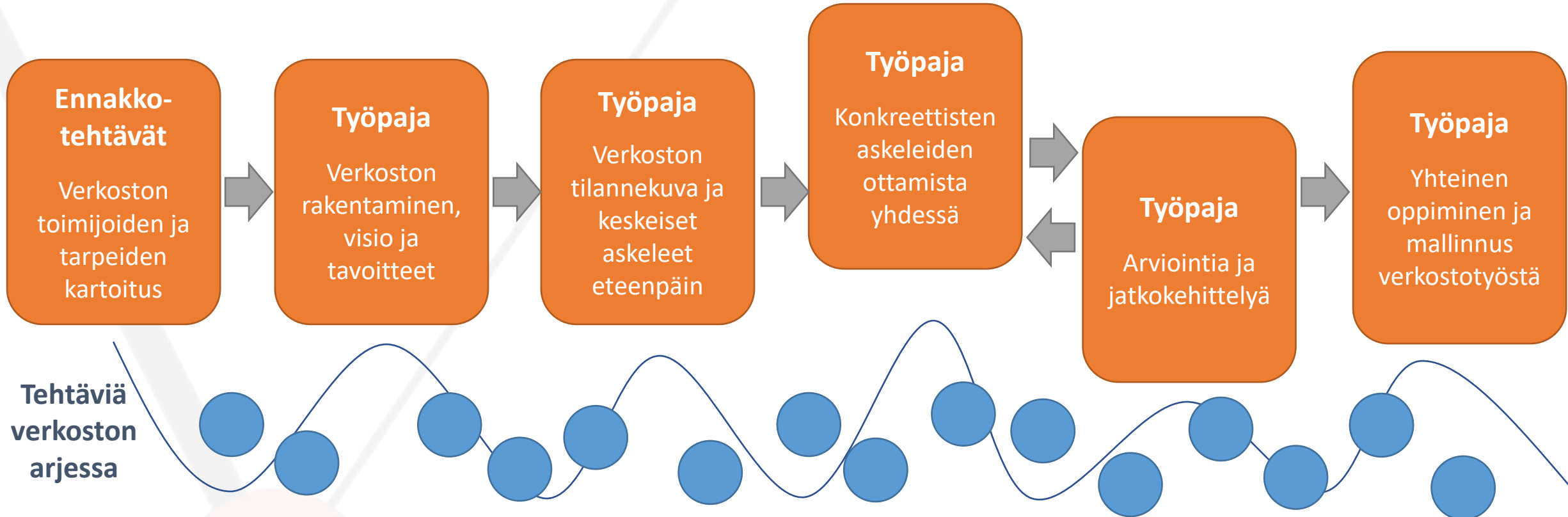
3. Yhteiskehittely (siniset viivat)

Rajapinnat muihin alustoihin

- Auttaa ottamaan verkostotiedon haltuun alustalla kuin alustalla
- Toimii alustariippumattomasti – minkä tahansa alustan kanssa
- Integroitu eri alustoihin ja tarjoaa lisäarvoa niillä toimimiseen
- Ei korvaa: some-alustat, Howspace, Teams, Slack, LinkedIn, Facebook, Yammer jne.

Esimerkki verkoston rakentamisen ja johtamisen prosessista

Työskentelyn tukena alusta (esim. Howspace, Teams) → Uotta-työkalu verkostotiedon keräämiseen

Yhteystiedot

Timo Järvensivu

- Puhelin: 050-5605487
- Kirja: www.verkostojohtaminen.fi
- Verkostotyön tutkija, kehittäjä, kouluttaja ja yrittäjä: timo@jarvensivu.fi
- Uotta Oy: toimitusjohtaja, timo.jarvensivu@uotta.fi
- LinkedIn, Twitter